

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
1. Descrierea situației actuale Având în vedere recenta aderare a României la Uniunea Europeană este necesară o aliniere a legislației române la standardele europene și transpunerea completă și corectă a normelor comunitare la nivelul legislației interne. Există cu toate acestea acte normative comunitare netranspuse încă la nivelul legislației naționale, iar printre acestea se numără și Directiva 2004/80/CE privind despăgubirea victimelor infracțiunilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 261/06.08.2004. În prezent România nu dispune de o reglementare în ceea ce privește modalitatea de obținere de compensații financiare de către persoanele care au fost victime ale unor infracțiuni pe teritoriul altui stat decât cel de reședință, acestea trebuind să urmeze procedura standard, procedură ce poate implica deplasarea acestor persoane pe teritoriul statului pe al cărui teritoriu a fost comisă infracțiunea și poate presupune eforturi considerabile din partea acestor persoane. Directiva 2004/80/CE urmărește crearea unui cadru legal pentru ca victimele infracțiunilor în situații transfrontaliere să poată fi sprijinite în demersul lor de obținere a unei compensații financiare de către o autoritate a statului pe al cărui teritoriu locuiesc în mod legal. Termenul de transpunere prevăzut în textul Directivei 2004/80/CE este data de 1 ianuarie 2006. Având în vedere că această dată este depășită considerăm că procesul de implementare trebuie derulat în regim de urgență, pentru a se evita o eventuală sancționare a României de către Uniunea Europeană, aceasta fiind o situație care justifică adoptarea prezentului proiect ca ordonanță de urgență.

2. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de ordonanță de urgență modifică și completează Capitolul V din Legea nr. 211/2004 – „Acordarea de către stat a compensațiilor financiare victimelor unor infracțiuni” și prevede următoarele:

I. Lărgirea sferei infracțiunilor pentru care se acordă compensația financiară, întrucât atât Directiva 2004/80/CE privind despăgubirea victimelor infracțiunilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 261/06.08.2004, cât și Convenția Consiliului Europei privind despăgubirea victimelor infracțiunilor violente, adoptată la Strasbourg la 24 noiembrie 1983 și ratificată de România prin Legea nr. 304/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 960 din 28 octombrie 2005 prevăd acordarea acestor compensații pentru infracțiunile intenționate comise cu violență, fără a proceda la o enumerare a acestora sau la o individualizare a unor anumite categorii de infracțiuni. Legea 211/2004 în varianta actuală nu acoperă sfera infracțiunilor avute în vedere de directiva sau de convenția menționată.

II. Instituirea unei proceduri speciale pentru depunerea și transmiterea cererilor de compensație financiară pentru cazurile când o persoană este victima unei infracțiuni intenționate comise cu violență pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene decât cel în unde locuiește. În aceste situații Directiva 2004/80/CE prevede desemnarea pe teritoriul fiecărui stat a unei autorități responsabile cu asistența victimei, autoritate care are atribuții în ceea ce privește primirea cererilor de compensație financiară, transmiterea acestora către autoritatea de decizie din statul pe al cărui teritoriu a fost comisă infracțiunea, furnizarea de informații și indicații solicitantului, precum și sprijinirea autorității de decizie în audierea victimei, martorului sau altor persoane care pot oferi informații pentru soluționarea cererii de compensație financiară.

În sensul celor de mai sus, prezenta ordonanță de urgență desemnează Ministerul Justiției ca autoritate responsabilă cu asistența, calitate în care are următoarele atribuții:

- primirea cererilor de compensație financiară din partea cetățenilor români sau persoanelor care locuiesc legal pe teritoriul României care au fost victime ale unor infracțiuni pe teritoriul altor state membre ale Uniunii Europene

- transmiterea acestor cereri către autoritatea de decizie a statului pe al cărui teritoriu a fost comisă infracțiunea.

- furnizarea de informații persoanelor care sunt cetățeni români sau care locuiesc în mod legal pe teritoriul României și care au fost victime ale unor infracțiuni intenționate comise cu violență pe teritoriul unui alt stat membru UE privind posibilitatea de a cere o compensație financiară din partea statului pe teritoriul căruia a fost comisă infracțiunea, furnizarea formularelor de cerere necesare, precum și a informațiilor și indicațiilor solicitate despre modul de completare a formularului de cerere și despre documentele justificative necesare.

- sprijinirea autorității de decizie a statului pe al cărui teritoriu a fost comisă infracțiunea pentru audierea directă prin videoconferință sau prin telefon a victimei,

martorului, expertului sau oricărei alte persoane aflate pe teritoriul României care pot oferi informații relevante.

- realizarea audierii victimei, martorului, expertului sau oricărei alte persoane aflate pe teritoriul României care pot oferi informații relevante și transmiterea unui proces-verbal al audierii către autoritatea de decizie a statului pe al cărui teritoriu a fost comisă infracțiunea, în cazul în care se solicită acest lucru.

Comisia din cadrul Tribunalului București însărcinată cu soluționarea cererilor de compensație financiară este desemnată autoritate de decizie în sensul Directivei 2004/80/CE, aceasta având competența de a soluționa cererile de compensație financiară cu caracter transfrontalier.

Comisia pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor din cadrul Tribunalului București va fi formată din minim 3 judecători desemnați în condițiile Legii nr. 211/2004.

Numărul de membri ai comisiei acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor din cadrul tribunalului București a fost stabilit la minim 3 persoane având în vedere numărul crescut de cereri pe care aceștia le vor soluționa.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

- nu este cazul

2. Impactul asupra mediului de afaceri

- nu este cazul

3. Impactul social

Adoptarea prezentului proiect de act normativ va conduce la facilitarea accesului la compensație financiară din partea statului al persoanelor care au fost victime ale infracțiunilor în alt stat membru al Uniunii Europene decât statul pe al cărui teritoriu locuiesc în mod legal.

4. Impactul asupra mediului

- nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

1. Vor fi generate cheltuieli suplimentare pentru îndeplinirea obligațiilor care revin Ministerului Justiției potrivit prezentului proiect de act normativ, în aplicarea Directivei 2004/80/CE.

2. Vor fi generate cheltuieli suplimentare pentru acordarea compensațiilor financiare din partea statului pentru persoanele prevăzute la art. 21 din lege, așa cum va fi modificat de către prezenta ordonanță de urgență.

Conform prevederilor Legii nr. 211/2004 suma maximă ce poate fi acordată cu titlu de compensație financiară de către stat pentru victimele infracțiunilor intenționate comise cu violență este de 10 salarii de bază minime brute pe țară stabilite pentru anul în care victima a formulat cererea de compensație financiară.

Cheltuielile vor varia, așadar în funcție de numărul de cereri de compensație

depușe și admise de către comisiile din cadrul tribunalelor, precum și în funcție de despăgubirile solicitate.

1. Modificări ale veniturilor bugetare,

plus/minus, din care:

a) buget de stat, din acesta:

(i)impozit pe profit

(ii)impozit pe venit

b) bugete locale:

(i)impozit pe profit

c)bugetul asigurărilor sociale de stat:

(i) contribuții de asigurări

Nu se estimează modificări ale veniturilor bugetare.

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:

- Pentru anul curent se estimează o creștere a cheltuielilor bugetare de aproximativ 10 000 RON, creștere generată de lărgirea sferei infracțiunilor pentru care se acordă compensație financiară din partea statului, precum și de îndeplinirea obligațiilor pe care Ministerul Justiției le are în calitate de autoritate de asistență.

- Pentru următorii 5 ani se estimează o creștere a cheltuielilor bugetare astfel:

2008: 150 800 RON față de anul 2006;

2009: 136 000 RON față de anul 2008;

2010: 121 000 RON față de 2009;

2011: 137 500 RON față de 2010;

2012: 154 000 RON față de 2011.

Cheltuielile vor fi suportate din bugetul Ministerului Justiției.

Cheltuielile vor fi generate de lărgirea sferei infracțiunilor pentru care se acordă compensație financiară din partea statului, precum și de îndeplinirea atribuțiilor pe care Ministerul Justiției le va avea în calitate de autoritate de asistență și de intensificarea campaniei de informare a populației asupra posibilității de obținere a unei compensații financiare din partea statului de către victimele infracțiunilor violente.

3. Impact financiar, plus/minus, din care:

a) bugete de stat – conform punctului precedent

b) bugete locale – nu are impact asupra bugetelor locale.

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare

În anii precedenți au fost acordate în medie 10 compensații financiare pe an (16 compensații acordate în anul 2005 și 4 compensații acordate în anul 2006). Suma maximă ce poate fi acordată cu titlu de compensație de către stat pentru victimele infracțiunilor intenționate comise cu violență este de 10 salarii de bază minime brute

pe țară stabilite pentru anul în care victima a formulat cererea de compensație financiară.

Având în vedere faptul că prin prezentul proiect de act normativ a fost extinsă sfera infracțiunilor pentru care se acordă compensație financiară din partea statului, conform prevederilor Directivei CE 2004/80/CE și de asemenea a fost instituită o procedură simplificată pentru persoanele care locuiesc pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene și au fost victime ale infracțiunilor intenționate comise cu violență pe teritoriul României, apreciem că numărul de compensații financiare acordate de către statul român va fi în continuă creștere. Pentru anul 2008 apreciem cel puțin o triplare a numărului de compensații financiare acordate față de media pe anii trecuți, urmând ca numărul acestora să crească în următorii 5 ani, cu 15-20 compensații pe an. Reiese un număr de cel puțin 30 de compensații acordate pentru anul 2008, 50 de compensații pentru anul 2009, 65 de compensații pentru anul 2010, 80 de compensații pentru anul 2011 și 95 de compensații pentru anul 2012.

Pe de altă parte, estimăm o creștere a nivelului salariului minim brut pe economie cu aproximativ 100 RON pe an.

De asemenea, creșterea estimată a numărului de compensații financiare acordate de la an la an se va datora și intensificării campaniei de informare a populației cu privire la posibilitatea de a pretinde aceste compensații financiare din partea statului.

Modificările enumerate mai sus, corelate, duc la o creștere a cheltuielilor bugetare estimativă pentru anul 2008 de 140 800 RON față de anul 2006, împărțite astfel:

- $100 * 4 = 400$ RON (creșterea estimată a salariului minim pe economie raportată la cele 4 compensații financiare acordate în anul 2006)
- $5400 * 26 = 140\ 400$ RON (noi compensații estimate pe anul 2008 față de 2007)
- 10000 RON = creșterea estimată generată de noile obligații în sarcina Ministerului Justiției ca autoritate de asistență în sensul prezentei ordonanțe de urgență.

$400 \text{ RON} + 140\ 400 \text{ RON} + 10000 \text{ RON} = 150\ 800 \text{ RON}$ creștere totală estimată pe anul 2008.

Calculând în mod similar, reies următoarele creșteri de cheltuieli bugetare pe anii următorii 4 ani:

- 2009: 136 000 RON (20 de cereri noi față de 2008, cheltuieli suplimentare față de 2008 generate de îndeplinirea atribuțiilor Ministerului Justiției ca autoritate de asistență de 5000 RON, creșterea salariului minim brut pe economie cu 100 RON.);

- 2010: 121 000 RON (15 cereri noi față de 2009, cheltuieli suplimentare față de 2009 generate de îndeplinirea atribuțiilor Ministerului Justiției ca autoritate de asistență de 5000 RON, creșterea salariului minim brut pe economie de 100 RON.);

- 2011: 137 500 RON (15 cereri noi față de 2010, cheltuieli suplimentare generate de îndeplinirea atribuțiilor Ministerului Justiției ca autoritate

de asistență de 5000 RON);
- 2012: 154 000 RON (15 cereri noi față de 2011, cheltuieli suplimentare generate de îndeplinirea atribuțiilor Ministerului Justiției ca autoritate de asistență de 5000 RON).

7. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Prezentul proiect prevede necesitatea emiterii unui ordin al ministrului în aplicarea sa.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Prezentul proiect are în vedere transpunerea directivei 2004/80/CE privind despăgubirea victimelor infracțiunilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 261/06.08.2004 și nu contravine altor prevederi din legislația comunitară..

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Nu este cazul.

4. Evaluarea conformității cu legislația comunitară

Prezentul proiect transpune Directiva 2004/80/CE privind despăgubirea victimelor infracțiunilor.

5. Alte acte normative și /sau documente internaționale din care decurg angajamente

Convenția Consiliului Europei privind despăgubirea victimelor infracțiunilor violente, adoptată la Strasbourg la 24 noiembrie 1983 și ratificată de România prin Legea nr. 304/2005, publicată în Monitorul Oficial nr. 960 din 28 octombrie 2005

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institutele de cercetare și alte organisme implicate (reprezentanți ai comunității de afaceri, asociațiilor profesionale și ai societății civile implicate)

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice

locale, la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente
5. Informații privind avizarea: Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență, prin avizul nr.1413/15.10.2007.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și /sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. Prezentul proiect prevede desemnarea Ministerului Justiției ca autoritate responsabilă cu asistența în ceea ce privește cererile de acordare a compensației financiare cu caracter transfrontalier. În acest sens Ministerul Justiției va primi atribuții de informare, consiliere, primire și transmitere a cererilor, asigurarea comunicării cu autoritatea de decizie din statul care acordă compensația și sprijinirea acesteia în audierea unor persoane aflate pe teritoriul României.
3. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU